

*This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.*

*Please cite the original version:*

Kauranen, K. (2022). Naturfattig närskog. *Västra Nyland* 22.2.2022, sida 11.

**I DAG**

Kaisa Kauranen



## Naturfattig närskog?

■ Vi går mot vår och det blir ljusare. Med undantag för de mest ivriga vintersportarna väntar de flesta av oss redan på att snön ska smälta. I takt med att vädret blir varmare börjar det spira i naturen och i grönskan finns både inhemska arter och främmande arter, vilket vi ser allt mer av även i Raseborg.

Kanske du i somras lade märke till en jättebalsamin på din promenad? Den är en ståtlig växt med rosa blommor som kan bli upp till ett par meter hög. Jättebalsaminen trivs i fuktiga skogar, på stränder och på mark som inte kan odlas.

Jättebalsaminen kommer ursprungligen från västra Himalaya och har introducerats i Finland som trädgårdsväxt. Under 2000-talet har den etablerat sig väl i vårt land. Jättebalsaminen är en invasiv främmande art och dess besvärligaste egenskap uttrycks i ordet invasiv: det är en växt med en stor spridningspotential.

Andra invasiva arter som sprids med människan är lupin, spansk skogssnigel, parkslide, jätteleka och vresros. Även de förökar sig fort och skadar det ursprungliga ekosystemet. När de en gång etablerat sig är de svåra att bli av med.

■ Utarmningen av naturens mångfald har på senare år blivit ett allt större bekymmer vid sidan av klimatförändringen. Det är ett fenomen som hotar naturens förnyelseförmåga och med sina multiplikativa effekter även oss människor. Invasiva främmande arter påskyndar denna negativa utveckling: det blir helt enkelt ingen plats kvar för andra arter när en art börjar dominera.

Hur benägna trädgårdsväxter är att sprida sig är därför något en ansvarskännande trädgårdsmästare borde kolla upp. Det är förbjudet att odla och sälja de växter som ingår i Finlands och EU:s förteckningar över invasiva främmande arter. Dem kan man läsa om på portalen om främmande arter ([vieraslajit.fi](http://vieraslajit.fi)).

De två förteckningarna tar upp bara de allra mest skadliga arterna. Det finns inhemska växter som är vackra, tåliga och har anpassat sig till våra förhållanden. I näringsrik jord växer de sig fina. Det är ett alternativ som man gärna kan testa i sin egen trädgård för att slippa oroa sig.

■ I sommar kanske du ser jättebalsaminen på en plats där den inte fanns förra året; en invasiv art har spridit sig. Om du är markägare lönar det sig att agera utan dröjsmål och utrota växten. Enligt lagen om hantering av risker orsakade av främmande arter är det markägaren som har ansvaret att avlägsna arterna.

Arbetet för att motverka invasiva arter har lett till medborgaraktivitet i form av frivilligarbete. Även i Raseborg har man under de senaste åren ordnat allt fler bekämpningskampanjer. Kanske det ordnas en gemensam satsning i närheten av ditt hem i sommar? Att delta är en miljögörning för naturens mångfald.

”I sommar kanske du ser jättebalsaminen på en plats där den inte fanns förra året; en invasiv art har spridit sig.”

*Kaisa Kauranen har jobbat som projektledare vid Yrkes-  
högskolan Novia i Raseborg i projektet Ångsblommar i  
Raseborg som ordnade talkotträffar för bekämpning av  
invasiva främmande arter.*